

Słownik gwary łowieckiej

A

- ambona – stanowisko strzeleckie nad ziemią, zbudowane na słupach, czasem na drzewie
- anons – oszczek – głos psa oznajmiający znalezienie zwierzyny
- antabka – bączek – uchwyt do mocowania paska broni myśliwskiej,
- apel – sygnał rozpoczęcia polowania, posłuszeństwo psa myśliwskiego,
- aportowanie – przynoszenie przez psa myśliwskiego strzelonej zwierzyny lub postrzałków,
- awantaż – kątowne odchylenie kolby względem poziomej osi lufy (w prawo bądź w lewo)

B

- babrzysko – miejsce kąpieli dzików i jeleni
- badylarz – samiec łosia, o porożu w formie odnóg a nie łopat (zobacz: łopatacz)
- badyle – kończyny jelenia, łosia
- bałuchy – oczy zająca (trzeszcze)
- bałwanek – wypchany ssak (najczęściej zając, królik) służący do nauki polowania ptaka łowczego; kukła dzikiej kaczki, puszczana na wodę wabi inne kaczki,
- baran – samiec muflona
- bartóg – legowisko dzików, niedźwiedzi
- basior – dorosły samiec wilka
- basista – jeleni byk wyróżniający się grubym głosem na rykowisku
- bekowisko – okres, miejsce godów u danieli
- berło – drążek na który sadza się ptaka łowczego,
- biegi – nogi dzika
- biała broń – broń do walki wręcz (miecze, szable, bagnety itp.). We współczesnym łowiectwie kordelas i nóż
- biała stopa – teren polowania całkowicie pokryty śniegiem
- białożór – sokół norweski. Ptak drapieżny z rodziny sokołów. Wyjątkowo rzadki, wysoko ceniony w sokolnictwie, czyli w polowaniu przy użyciu ułożonych, wytresowanych ptaków drapieżnych.
- bielenie – zdejmowanie skóry z upolowanego zwierzęcia
- blaski – oczy zająca (trzeszcze)
- bobrowanie – przeszukiwanie terenu przez zwierzęta
- bokobrody – kępki dłuższych włosów czuciowych, wyrastające na policzkach rysia, żbika
- breneka – potocznie o naboju i pocisku kulowym do broni śrutowej
- brok – nazwa określająca drobny śrut
- bródka – krótkie piórka u nasady ogona słonki, element ozdobny kapelusza myśliwskiego
- bruzda 1. wgłębienie na tykach poroża jeleniowatych; 2. wgłębienie w profilu gwintowania lufy,
- buchtowanie – rycie w ziemi przez dziki w poszukiwaniu żeru,
- buchtowisko – miejsce zryte przez dziki,
- bukowisko – okres godowy u łosi
- bulgot – głos wydawany przez koguta cietrzewia podczas toków
- burknięcie- odgłos podrywającego się z ziemi do lotu jarząbka
- byk – nazwa samca jelenia, danieli, łosia lub żubra
- byk stadny – jeleni byk, władający chmarą w okresie rykowiska

C

- cap – samiec kozicy
- cewki – kończyny sarny
- chorągwie – inaczej flagi – fragmenty scypułu zwisające z tyk jelenia w czasie wycierania,
- chłyst – młody samiec jelenia, odganiający przez byka do chmary łań
- chmara – stado jeleni, danieli, łosi i żubrów
- chrap – głos łosia byka w czasie bukowiska,
- chrapanie – głos wydawany przez słonkę w trakcie lotu godowego (ciągu),

- chrapy – nozdrza .ubra, zwierzyny płowej, muflona, kozicy,
- chyb – długa i gęsta szczecina na karku u dzika
- chwost – ogon muflona lub pęk długich włosów na końcu ogona dzika
- ciąg 1. przelot dzikich kaczek lub gęsi na wodę rano lub wieczorem; 2. loty godowe słońek
- ciągnięcie – powolne poruszanie się, wędrowanie żubrów, zwierzyny płowej, muflonów,
- ciec – ucieczka piesza kuraków,
- ciecier – cietrzew kogut,
- ciecieruk – młody cietrzew kogut
- cieciorka – kura cietrzewia,
- ciecza – okres godowy lisów, wilków, borsuków, jenotów, psów
- comber – część tuszy zająca i niektórych innych zwierząt łownych
- ceki-nogi kuraków. np u kuropatwy
- czarna stopa – teren bez pokrywy śniegu
- czemchanie – wycieranie poroża ze scypułu,
- czternastak – jeleni byk o siedmiu odnogach na każdej tyce,
- czochrać się – wycieranie o drzewa jeleni lub dzików,
- cuch – węch psa myśliwskiego
- czuszykanie – głos wydawany przez koguta cietrzewia podczas toków,
- czyrykanie – głos wydawany przez zwołujące się kuropatwy,

Ć

- ćwik – stary, dobrze ułożony ptak łowczy

D

- darniak – samiec sarny, rogacz o wybitnie słabych parostkach i małej tuszy
- Darz Bór -1. Myśliwskie pozdrowienie, niech bór (obficie) darzy, obdarowuje; 2. uroczysty sygnał myśliwski, grany na sygnałównce.
- daszek – posyp – paśnik dla kuropatw lub bażantów
- dławienie – duszenie zwierzyny przez drapieźniki czworonożne
- dojść postrzałka – odszukać ranną, postrzeloną zwierzynę.
- dołowanie – umieszczanie strzałów poniżej miejsca celowania
- do puli -(polowanie do puli) polowanie zbiorowe, po którym każdy jego uczestnik otrzymuje jednakową ilość zwierzyny, bez względu na to, ile sztuk sam upolował. Zazwyczaj dotyczy polowania na zwierzynę drobną i ptactwo.
- drapieźnik duży – w Polsce niedźwiedź, ryś, wilk. Obecnie wszystkie gatunki pod ochroną.
- drapieźnik mały – gatunki łowne w Polsce to borsuk, lis, jenot, norka amerykańska, kuna leśna, kuna domowa, tchórz.
- dryling – trójlufka – myśliwska broń palna o trzech lufach. Najczęściej dwie lufy gładkościenne do strzelania śrutem i jedna lufa gwintowana do strzelania kulami.
- dubeltówka -dwururka – śrutowa broń myśliwska o dwóch lufach ułożonych poziomo obok siebie,
- dublet – ustrzelenie dwóch sztuk zwierzyny dwoma kolejnymi strzałami
- dwudwudziestak – jeleni byk noszący wieniec o jedenastu odnogach na jednej tyce
- dwudziestak – jeleni byk o dziesięciu odnogach na jednej tyce
- dwudziestka – śrutowa broń myśliwska kaliber 20
- dwunastak (jeleni dwunastak) -samiec jelenia, w którego porożu przynajmniej jedna tyka ma sześć odnóg.
- dwunastka – myśliwska broń śrutowa kaliber 12
- dyndować – o lisie, borsuku wilku lub jenocie – biec truchtem,
- dziesiątak (jeleni dziesiątak) -samiec jelenia, w którego porożu przynajmniej jedna tyka ma pięć odnóg.
- dzikarz – pies myśliwski używany do polowań na dziki,

- dziwerówka – strzelba myśliwska o lufach wykonanych ze stali damasceńskiej
- dzwonić strychulcem – o psie myśliwskim, machać ogonem

E

- ekspres – łamana, kulowa, dwulufowa broń myśliwska
- elaboracja – własnoręcznie wykonywanie śrutowej amunicji myśliwskiej
- eżektor – wyrzutnik łusek w myśliwskiej broni łamanej,

F

- fafle – obwisłe górne wargi psa myśliwskiego, wyźła
- fajki – kły wyrastające z górnej szczęki dzika
- farba – krew zwierzyny
- farbować – zostawiać krew na tropie,
- fartuszek – pęk jasnych włosów przy sromie sarny
- fiołek – gruczoł zapachowy u lisa znajdujący się przy nasadzie ogona,
- fladry – sznury z czerwonymi szmatkami, służyły do polowań na wilki
- flagi – fragmenty scypułu zwisające z tyk jelenia w trakcie wycierania poroża
- flanka – skrzydło myśliwych zagięte w kierunku miotu
- flankować – obstawiać stanowiska na flankach,
- fryc -myśliwy młody stażem, niedoświadczony.

G

- gach – dorosły samiec zająca
- gamrat – odyniec w okresie huczki
- gastrolity -u ptactwa – drobne kamyczki, połykane wraz z pokarmem. Ulokowane w tzw. żołądku mięśniowym pomagają w rozcieraniu twardego pożywienia.
- gawra – zimowe legowisko niedźwiedzia
- gładzenie – głos wydawany przez łanię
- głośić – oznajmianie przez pasa, znalezienia tropu lub osaczenie zwierzyny
- głownia – klinga, ostrze białej broni – kordelasa, szabli itp.
- gomóła – jeleń byk po zrzuconiu poroża
- gon 1. okres godowy kozicy; 2. głos psów podczas pędzenia zwierzyny w miocie,
- gońka – sarna koza grzejąca się poza okresem rui
- gra – szczekanie psów gończych idących po tropie
- grabarz – pies myśliwski zakopujący odnalezioną zwierzynę
- grandle – szczątkowe kły w górnej szczęce u jeleniowatych
- grzęzy – wymiona samic łośia i Jelenia
- grzybek – kula z broni gwintowanej po rozgrzybkowaniu
- grot 1. odnoga kończąca tykę w parostkach kozła; 2. zakończenie odnogi w wieńcu jelenia byka
- gruby – (gruby dzik) – duży, wyjątkowo okazały zwierz.
- gryzawka – pędy wierzby lub osiki nasyczone solą, przeznaczone do obgryzania przez zające
- grzywa – gęsta długa sierść na szyi i karku żubra, łośia, jelenia lub na grzbiecie kozicy
- guzikarz – młody kozioł o porożu w kształcie niskich stożków, guzików
- guziki – zwykle pierwsze poroże kozła
- gwizd – 1. ryj dzika; 2. głos słonki i jarzabka
- gomółka – samiec okresowo nie posiadający poroża

H

- haki – poroże kozicy
- huczka – okres godowy u dzików

I

- igły – rogowe igiełki u leśnych kuraków wyrastające po bokach palców, zanikające po tokach
- igrzysko – toki głuszców lub miejsce toków głuszców

J

- jaśła – drabina na którą kładzie się karmę dla zwierzyny płowej
- jastrzębnik- dawniej myśliwy polujący z jastrzębiem
- jazgot – ujadanie wilków lub psów
- jaźwiec – borsuk
- jednorurka – myśliwska broń o jednej lufie gładkiej
- jucha – farba (krew) niedźwiedzia

K

- kaliber – średnica lufy broni palnej,
- kalibrownik – przyrząd służący do sprawdzania i korygowania kalibru naboju śrutowych,
- kamionka – kuna domowa,
- kankak – pazur na tylnym palcu ptaka drapieżnego
- kapelusznik – staropolska nazwa bardzo starego odyńca,
- kapitalny – samiec zwierzyny płowej noszący medalowe poroże,
- kaptur – nakrycie głowy ptaka łowczego, inaczej kapa,
- karawan – pojazd przystosowany do transportu upolowanej zwierzyny.
- karmisko – miejsce wykładania karmy dla zwierzyny,
- kądziel – owłosienie szyi, karku i garbu żubra,
- kąpielisko – miejsce kąpeli dzików i zwierzyny płowej
- kęsy – zęby u drapieżników
- kipieć – ucieczka na oślepię zajęcia
- kiść – 1. pęk białych włosów u borsuka, 2. zakończenie ogona żubra
- kita – ogon lisa
- kitka – bródka kozicy
- kłamra – skrzydło linii myśliwych,
- kłapak – Nielotna młoda lub Nielotna dojrzała kaczka w okresie zmiany upierzenia
- kłapanie – pierwsza z czterech części pieśni tokowej głuszca
- kłaskanie – trzecia zwrotka pieśni głuszca, inaczej korkowanie,
- kłkotka – kołatka, służąca do straszenia zajęcy w czasie pędzenia
- klempa – samica łosia, łosza
- kluczka – odskok zwierza w bok podczas ucieczki
- kłańce – zęby wilka,
- kłapać – odgłos wydawany przez dzika w stanie podniecenia,
- kłaść- ubić zwierza celnym strzałem,
- kłuć – dobić zwierza kordelasem,
- kniazienie – odgłos wydawany przez przestraszonego zajęcia
- kniejówka – broń myśliwska o dwóch lufach – kulowej i śrutowej
- kobylarz – bardzo duży wilk
- kocioł – sposób polowania na zajęce
- kokanie – głos wydawany przez cieciorkę
- kokcielić; o pardwach i cietrzewiach – wydawać głos
- kołatka – przyrząd służący naganiaczowi do straszenia zwierzyny
- kołnier – długie piórko wokół szyi koguta bataliona
- koło łowieckie – podstawowa jednostka organizacyjna Polskiego Związku Łowieckiego. Koło łowieckie zajmuje się gospodarką łowiecką, w tym polowaniem, w dzierzawionym przez siebie obwodzie łowieckim.

- komora – klatka piersiowa zwierzyny grubej
- korkowanie – trzecia z czterech części pieśni tokowej głuszca
- kobylarz – bardzo duży wilk
- komora – klatka piersiowa u zwierzyny
- kopnięcie – uderzenie kolby broni myśliwskiej w ramię podczas strzału
- kopno – legowisko zajęca w śniegu
- kopyra – gwarowa nazwa zajęca
- kordelas – długi, prosty nóż myśliwski, służący dawniej do dobijania (skłuwania) rannej zwierzyny. Obecnie myśliwska broń paradna.
- korkowanie – trzecia zwrotka pieśni głuszca
- korona – zwieńczenie poroża jelenia w formie minimum trzech odnóg
- kotlina – zagłębienie wygrzebane w ziemi, legowisko zajęca
- koryto dzicze – ślad przejścia dzików w głębokim śniegu
- kosacz – stary cietrzew
- kot – nazwa zajęca i rysia,
- kotlina – zagłębienie w ziemi, stanowiące legowisko zajęca w okresie bezśnieżnym
- koza – samica sarny
- kozioł – samiec sarny
- kozłak – młode sarny do 1 roku życia
- kraczajka – przenośna podpórka do broni (inna nazwa: pastorał)
- krajce – brzegi dzioba jastrzębia,
- krechtanie – głosy wydawane przez głuszce podczas zapadów,
- krektun – jednoroczny głuszc nie biorący udziału w tokach,
- kreślić – robienie śladów skrzydłami, podczas toków głuszca, cietrzewia,
- krykucha – kaczką krzyżówka, wyhodowana w niewoli, do wabienia kaczorów w czasie wiosennych godów,
- krzyżak 1. lis z ciemnym futrem i czarną pręgą wzdłuż grzbietu, 2. kozioł o parostkach, których odnogi wyrastają na jednakowej wysokości i tworzą formę zbliżoną do krzyża,
- kucharka – pierwsza kaczką przybywająca na zloty
- kudły – długa sierść niedźwiedzia,
- kufa – pysk psa myśliwskiego (wyźła),
- kulka – haczyk służący do patroszenia ptactwa,
- kulowanie – patroszenie ptactwa za pomocą kulki,
- kureń – nazwa gwarowa szałas myśliwskiego,
- kurkówka – dawna broń myśliwska o zewnętrznych kurkach,
- kuwiek – piszczałka do wabienia ptaków,
- kwadruplet – cztery celne, oddane bezpośrednio po sobie strzały,
- kwiat – ogon zwierzyny płowej i borsuka
- kwiatek – biała sierść na końcu ogona lisa
- kwiel – gwizdek służący do przywabiania ptaka łowczego

L

- lampy – oczy wilka
- latarnia – głowa wilka
- legawiec – wyżeł
- legowisko – stałe lub czasowe miejsce odpoczynku zwierzyny
- licówka – tania przewodniczka
- linia – szereg myśliwych na polowaniu zbiorowym
- linijka – pojazd konny, służący do podwożenia myśliwych w trakcie polowania
- lira – ogon cietrzewia
- liszka – samica lisa

- liściarka – zebrane i zasuszone pędy drzew i krzewów, wykładane w zimie jako karma
- lizawka – urządzenie łowieckie instalowane w terenie, służące do wykładania soli dla -zwierzyny
- locha – samica dzika
- lochanie – huczka dzików,
- loftki – gruby śrut o średnicy powyżej 4,5 mm używany do polowania na wilki
- loty – skrzydła ptaków
- lufa – główna część broni palnej
- lustro, lusterko – jasna sierść na pośladkach u zwierzyny płowej, u nasady ogona, talerz

Ł

- łaja-kilka sfor ogarów,
- łatok – luźna, obwisła skóra podgardla żubra.
- łania – samica jelenia i daniela
- łąńka – młoda łania, nie prowadząca cielaka
- łapa – noga zwierzęcia zakończona pazurami,
- ława – sposób polowania zbiorowego, polegający na tym, że myśliwi idą razem z naganką,
- łojny – tłusty, o zwierzynie w dobrej kondycji,
- łopaty – forma poroża łosia i daniela w postaci szerokich, spłaszczonych powierzchni zwieńczonych licznymi sękami
- łopatacz – samiec łosia, o porożu w formie łopat (zobacz: badylarz)
- łosza – samica łosia, kłępa
- łoszak – młody łos
- łowiec – stara nazwa myśliwego
- łowny – samiec jeleniowatych, który osiągnął pełnię rozwoju osobniczego,
- łowy – staropolskie określenie polowania,
- łoże – drewniana część broni myśliwskiej, osada (kolba i szyjka),
- łupież – wypchana skóra ptaka służąca do układania ptaka łowczego,
- łyzka – ucho zwierzyny płowej
- łzawica – dołek łzowy w przednim kącie oka jelenia i daniela

M

- miasz lub maiż – młody niedoświadczony ptak łowny (orzeł, jastrząb lub sokół), którego zaczęto wprawiać do polowania
- majak – czółno zamaskowane trzciną lub gałęziami, do polowań na ptactwo wodne
- marczak – młody zając urodzony w marcu
- markowanie – zaznaczanie przez wyżyła obecności zwierzyny,
- marmurek – białe plamy na sterówkach ogona głuszca,
- matecznik – bezpieczna ostoja zwierzyny,
- medalion – trofeum w formie spreparowanej głowy z szyją zwierzęcia
- medalowy – (np. medalowy byk, rogacz) – zwierz o wyjątkowo dużym, mocnym trofeum, które po wycenie spełnia oficjalne, międzynarodowe kryteria nagrodzenia medalem.
- mener – przewodnik psa myśliwskiego,
- michałek – dubelt, pochodzący z drugiego łęgu,
- mieszek – wabik na przepiórki,
- miękkie – żołądek i wnętrzności zwierzyny grubej
- mięsiarz – nieetyczny myśliwy (pogardliwe określenie myśliwego za wszelką cenę dążącego do zdobycia zwierzyny)
- mikot – wabik używany do wabienia kozłów
- miot – 1. kolejne z pędzeń na polowaniu zbiorowym, 2. młode zwierząt ssących urodzone z jednej ciąży
- młódka – młody ptak łowczy,

- mnych – jeleni byk o porożu w kształcie niskich guzów,
- morda – pysk drapieżników,
- moździerz – wyrostek kostny na czaszce jeleniowatych na którym nasadzane jest poroże,
- mundur myśliwski – uroczy, wyjściowy ubiór myśliwski, którego wzorec został zatwierdzony przez Naczelną Radę Łowiecką. Składa się z ciemnozielonych spodni i marynarki, na której naszyte są myśliwskie dystynkcje. Guziki wykonane z poroża. Do pełnej gali zielony sznur paradny i kordelas.
- murzyn – młody kogut cietrzew,
- mykita – lis
- myłkus – samiec zwierzyny płowej o zniekształconym, zdeformowanym porożu
- myszka – młody piżmak,

N

- nadlufka – broń myśliwska o lufach ułożonych pionowo,
- nadocznik – druga od czaszki odnoga w porożu jelenia
- naganiacz – pomocnik myśliwego, którego zadaniem jest naganianie zwierzyny,
- naganka – naganiacze uczestniczący w polowaniu, płoszący zwierzynę w kierunku myśliwych
- na pomyka – sposób polowania na zające, polegający na tym, że myśliwy idzie przed siebie i strzela do napotkanej zwierzyny,
- narzynacz – pies myśliwski szarpiący i gryzący ubitą zwierzynę,
- nazimek – młody zając urodzony w jesieni,
- narogi – jadalne narządy wewnętrzne u zwierzyny grubej
- na kulawy sztych – na ukos z przodu
- na sztych – na wprost z przodu, przodem
- niedolisek – młody lis
- nemrod – żartobliwa nazwa myśliwego,
- niedokuna – młoda kuna,
- niedostęp – cecha tropu jeleniowatych, odcisk tylnego badyla nie dosięga odcisku przedniego badyla,
- niekoronny – jeleni byk noszący wieniec, którego tyki nie mają koron,
- nielot – młody ptak nie umiejący latać lub dorosły w okresie pierzenia,
- nie strzelany -1. o zwierzu – puszczone bez strzału. Celowe powstrzymanie się myśliwego przed oddaniem strzału w okolicznościach, które strzał umożliwiają; 2. o zwierzu – ucieczka z miotu w sytuacji, w której różne okoliczności uniemożliwiły myśliwym oddanie strzału.
- nogawice – gęste upierzenie na zgrzebłach głuszcza,
- norowce – psy myśliwskie przeznaczone do pracy w norach,
- nurek – sokół ułożony do polowań, głównie na czaple, z wykorzystaniem pikowania (lotu nurkowego)

O

- obciąć – ustalić za pomocą tropienia obecność zwierzyny w miocie,
- obcierka – strzał raniący powierzchownie zwierza,
- objazd – sposób polowania szczególnie na lisa, polegający na objeżdżaniu znajdującej się na polu zwierzyny tak aby zbliżyć się na odległość
- obkładanie – przeszukiwanie przez psa myśliwskiego pola w celu wystawienia lub wypłoszenia ptactwa, (inaczej okładanie)
- oczniak – pierwsza od czaszki odnoga w porożu jelenia, daniela
- oczyć – rozglądanie się zwierzyny,
- odbić – odłączyć się od stada,
- odkapturzyć – zdjąć kaptur z głowy ptaka łowczego, 285.odnoga – odgałęzienie tyki w porożu jeleniowatych,
- odprawa – nagroda dla psów gończych w postaci patrochów upolowanej przy ich pomocy zwierzyny,
- odprzódówka – dawna broń myśliwska ładowana od przodu,

- odtrąbić – grać na sygnałównce, sygnały zakończenia polowania lub na śmierć ubitej zwierzyny,
- odtylcówka – broń myśliwska ładowana od tyłu,
- odwiatr – woń wydzielana przez strzeloną zwierzynę,
- odyniec – samiec dzika
- odzew – odezwanie się na trąbce, w odpowiedzi na sygnał myśliwski,
- oganiać – obieganie przez jelenia byka chmary łań w czasie rykowiska,
- okno – otwór wejściowy do nory lisa,
- okręg łowiecki – jednostka administracyjna Polskiego Związku Łowieckiego.
- okręgowy łowczy – przewodniczący zarządu okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego. Zarząd okręgowy jest organem wykonawczym okręgowej rady łowieckiej.
- Okręgowa Rada Łowiecka – w strukturach organizacyjnych Polskiego Związku Łowieckiego najwyższa władza łowiecka na szczeblu okręgu w okresie między okręgowymi zjazdami delegatów Polskiego Związku Łowieckiego.
- omyk – ogon zająca
- opierak – trzecia od czaszki odnoga w porożu jelenia
- organista – młody byk, pierwszy rozpoczynający rykowisko
- opalone – brązowe lub czarne zabarwienie orzęza dzika i haków jelenia,
- opiekun stażysty – doświadczony myśliwy, wyznaczony przez zarząd koła łowieckiego, sprawujący pieczę nad stażystą, kandydatem na myśliwego.
- opolować – objąć polowaniem część łowiska,
- oręż – trofeum myśliwskie z dzika – szable i fajki, czasem wieniec jelenia,
- organista – młody jeleni byk, który pierwszy rozpoczyna rykowisko,
- osacznik – dawna nazwa naganiacza,
- osada – łożo,
- osadzanie zwierzyny – zatrzymywanie w miejscu zwierzyny przez psa,
- osiadła – zwierzyna, która nie zmienia swojej ostoi,
- osiemnastak – jeleni byk o dziewięciu odnogach na każdej tyce,
- oskrzydlić – postrzelić ptaka w skrzydło,
- osmużać – obielić zająca lub królika (ściągnąć skórę),
- ostatni kęs – włożony w pysk strzelonej zwierzyny fragment złomu,
- ostatni miot – żartobliwie – myśliwska biesiada w terenie, organizowana bezpośrednio po polowaniu.
- ostęp – część lasu z ostoją zwierzyny,
- ostoja – teren stałego przebywania zwierzyny,
- ostroga – wyrostek z tyłu odnóży kuraków,
- ostroga – pierwszy sęk łopaty daniela,
- ostrolotka – trofeum z jednej z lotek w skrzydle cietrzewia i słonki,
- ostry – o psie – cięty,
- oszczek – szczekanie psa myśliwskiego, sygnalizujące znalezienie lub wytopienie zwierzyny,
- oślada – trop kury na śniegu,
- otok – długa smycz służąca do prowadzenia psa myśliwskiego,
- otrąbić – ogłosić koniec polowania sygnałem myśliwskim,
- otropić – ustalić miejsce przebywania zwierzyny za pomocą tropów,
- owca – samica muflona,

Ó

- ósmak – jeleni byk z wieńcem o czterech odnogach na każdej tyce

P

- padać w ogniu – zwierzyna, która po strzale pozostaje na miejscu,
- pancierz 1. upierzenie piersi głuszca; 2. zewnętrzna powłoka pocisku kulowego,

- paprać się – piaskowa kąpiel ptaków,
- paprzysko – miejsce piaskowych kąpeli ptaków,
- paradoks – gwintowanie końca lufy w broni śrutowej,
- parasol – typ paśnika dla zwierzyny w kształcie parasola,
- parkot – woń jelenia byka podczas rykowiska,
- parkoty – okres godowy zajęcy,
- parostki – poroże sarny kozła,
- pastorał – podpórka służąca do oparcia broni przy strzale
- pasynek – odnoga na łopacie łosia,
- paszcza – otwór gębowy niedźwiedzia, rysia, wilka i psa,
- paśnik – drewniana konstrukcja służąca do dokarmiania zwierzyny grubej, szczególnie w okresie zimowym.
- patrochy – niejadalne wnętrzności zwierzyny,
- patroszenie – usuwanie wnętrzności strzelonej zwierzyny,
- patry – inaczej trzeszcze, oczy zajęca,
- perły – charakterystyczne wyrostki kostne na porożu u jeleniowatych
- perukarz – kozioł o zdeformowanym porożu w formie narośli pokrytej scypułem
- pędzel – kiść dłuższych włosów u nasady penisa jelenia, muflona, dzika
- pędzelek – kępka włosów na uchu rysia,
- pędzenie – naganianie zwierzyny przez naganek w kierunku myśliwych,
- pętla – 1. krótkie rzemyki służące przytrzymaniu ptaka łowczego; 2. splątane tropy zajęca na śniegu,
- pianie – wydawanie ostrego głosu przez koguta bażanta,
- piastun – młody niedźwiedź, pozostający z matką do następnego roku
- pielesz – gniazdo ptaka drapieżnego
- pień – wyrostek kostny na czole samców zwierzyny płowej, na którym osadzone jest poroże, – pierzenie się – wymiana upierzenia u ptaków,
- pies – samiec lisa, borsuka, jenota
- pies podsokoli – pies legawy (najczęściej wyżeł) współpracujący w czasie polowania z ptakiem łowczym
- piórko malarskie – ostrolotka u słonki,
- piórkować – dobijać postrzelonego ptaka,
- pióro – 1. ogólnie – ptactwo łowne (strzelać do pióra – polować na ptactwo); 2. rząd pokotu, przeznaczony dla ubitego ptactwa; 3. pióra chybu – długie i sztywne włosy na karku dzika. 4. pióro (pierwsze, drugie, trzecie) – rok życia ptaka łowczego (pierwszy, drugi, trzeci)
- piston – inaczej kapiszon – spłonka,
- pistonówka – strzelba kapiszonowa,
- piszczałka – wabik na jarząbki,
- piszczeć – wydawanie głosu przez kozę,
- plusk – kielnia – ogon bobra,
- płaszcz – pancerz – zewnętrzna powłoka pocisku kulowego,
- płochacz – pies myśliwski do płoszenia zwierzyny z zarośli,
- płowa zwierzyna – jelenie, sarny, łosie i daniele,
- pniaki – haki – grandle,
- pochwa – futerał na głównię białej broni myśliwskiej,
- pocisk – rażąca część naboju myśliwskiego,
- podchód – sposób polowania, podchodzenie zwierzyny na odległość strzału,
- podeszwa – spód stopy niedźwiedzia, 371. Podrywać się – zrywanie się ptaków do lotu,
- podjazd – rodzaj polowania, polegający na podjeżdżaniu do zwierzyny przez myśliwego furmanką lub saniami,
- podkładacz – myśliwy, który naprowadza psy na trop zwierzyny,

- podkowa – brązowy łuk na piersi kuropatwy,
- podlot – młody ptak, zaczynający latać,
- podpórka – laska lub rozwidlony drążek do podparcia broni przy strzale,
- podprowadzać – zaprowadzić myśliwego na spotkanie ze zwierzyną,
- podryw – sposób polowania, polegający na strzelaniu do ptactwa wypłaskanego przez samego strzelca
- podstrzelić – strzelać do zwierzyny wychodzącej na sąsiada, podczas polowania zbiorowego,
- poduszka – baka – wypukłość na kolbie broni myśliwskiej, do której przykładają się policzek,
- pojedynek – samiec zwierzyn, wiodący samotny tryb życia,
- pokot 1. rozkład – ogół zwierzyny ubitej na polowaniu; 2. upolowana zwierzyna, ułożona wg określonych zasad,
- płowa zwierzyna – sarny, daniela, jelenie i łosie
- polano – ogon wilka
- pole – określenie wieku psa myśliwskiego – rok pracy psa
- polowanie zbiorowe – polowanie, w którym uczestniczy przynajmniej dwóch myśliwych, współpracujących ze sobą.
- Polski Związek Łowiecki – powstała w roku 1923. ogólnopolska organizacja łowiecka.
- położyć – upolować celnym strzałem,
- pomiatać – wydawać potomstwo, u psów, borsuków, wilków i lisów,
- pomruk – głos wydawany przez jelenia byka i borsuka,
- pomykać – biec (o lisie, zającem i królikiem),
- ponowa – świeży opad śniegu,
- poprawka – drugi strzał do tej samej zwierzyny,
- poroże – wyrostki kostne, nasadzone na mózdzienkach u jeleniowatych, zrzucane corocznie i ponownie nasadzone,
- poryk – jednorazowy, głośny ryk jelenia byka,
- posadzić – strącenie zdobyczy na ziemię przez ptaka łowczego,
- poskromić – zmusić ptaka łowczego do poddania się woli układającego
- posoka – farba, krew zwierzyny grubej
- posokowiec – pies myśliwski pracujący na farbie,
- postrzał – miejsce trafienia zwierzyny,
- postrzałek – zwierz raniony,
- posnurować – o lisie pobiec prosto,
- prawka – prawa lufa broni myśliwskiej,
- prosić się – wydawanie potomstwa przez lochę,
- prośna – ciężarna locha,
- prowadzący polowanie – myśliwy wyznaczony przez zarząd koła łowieckiego do kierowania polowaniem zbiorowym.
- posyp – paśnik dla kuropatw i bażantów formie daszku
- przelatek – dzik w drugim roku życia
- prowadzenie 1. przewożenie stada; 2. opieka samicy nad potomstwem,
- przechera – sprytny lis,
- przecinka – wycięta w lesie wizura lub ścieżka,
- przelatek – dzik urodzony w ubiegłym roku, bez względu na płeć.
- przelot – patrz ciąg – 1. loty na żerowiska, 2. wiosenne i jesienne wędrówki ptaków do miejsc lęgowych lub na zimowiska,
- przełaj – w dawnej Polsce, jeden z ciężarów łowieckich, polegający na pilnowaniu zwierzyny zmieniającej swoją ostoję,
- przesadzić – przeskakiwanie zwierzyny przez linię myśliwych,
- przesmyk – stałe miejsca przechodzenia zwierzyny zmieniającej ostoję,

- przestęp – trop jelenia charakteryzujący się tym, że odcisk tylnego badyła przekracza odcisk badyła przedniego,
- przetrzebić – zmniejszyć znacznie liczbę zwierzyny,
- przewód – kanał w lufie,
- przeziernik – przyrząd celowniczy z otworem w środku, zastępuje szczerbinkę,
- przezimek – zwierzyna urodzona poprzedniego roku,
- przodownica – łania, locha, owca prowadząca chmarę, watahę, stado,
- przybitka – korek z wojfoku lub tektury oddzielający śrut od prochu,
- przyrzut – szybkie przyłożenie broni do ramienia,
- przyspiesznik – urządzenie ułatwiające oddanie precyzyjnego strzału,
- przystrelanie broni – wyregulowanie przyrządów celowniczych,
- ptactwo łowne – gatunki ptaków na które można polować (patrz: zwierzyna) 429. Ptak łowczy? ułownik i wykorzystywany do polowania na zwierzynę
- ptak drapieżny 430. Ptak niskiego lotu – ptak łowczy (najczęściej jastrząb) uderzający na zwierzynę z rękawicy sokolnika, z czatowni lub z lotu towarzyszącego 431. Ptak wysokiego lotu – ptak łowczy (najczęściej sokół) uderzający na zwierzynę z lotu (patrz: nurek)
- ptaszarnia – pomieszczenie dla ptaków łowczych,
- ptaszniczka – długa myśliwska broń palna, używana do polowań na ptaki,
- pudlarz – myśliwy, który podczas polowania grupowego oddał najwięcej chybionych strzałów

R

- rabiec – młody ptak łowczy, jeszcze pstrokaty; lub (z ros.), młody sokół lub jastrząb, nazwa od rabiego koloru upierzenia
- rapcie – racice dzika
- rogacz – samiec sarny
- rosochy – poroże łosia w formie łopaty
- rozłoga – rozstaw poroża zwierzyny płowej
- róże – pierścienie kostne u nasady poroża zwierzyny płowej
- rudel – stadko, stado saren
- rykowisko – okres, miejsce godów jeleni

S

- sadyba – koliba, kwatera myśliwska
- samura – stara samica dzika żyjąca samotnie
- scypuł – owłosiony, ukrwiony naskórek pokrywający formujące się poroże
- selekt – zwierzę kwalifikujące do odstrzału selekcyjnego, np. z powodu słabych cech dziedzicznych
- sęki – rogowe palczaste odrosty na łopatach daniela
- siadło – drzewo, na którym zasiadł na noc głuszec
- siuta – samica sarny
- skoki – nogi zająca
- słuchy – uszy zająca
- stawka – noga lisa i borsuka
- strzelba – śrutowa broń myśliwska
- strzyże – włosy u nasady nosa zająca
- suknia – sierść zwierzyny płowej i dzika
- szable – kły dzika wyrastające z dolnej żuchwy
- szarak – zając
- szczwacz – osoba układająca charty i ogary
- szczwać – polować z chartami

- szesnastka – myśliwska broń śrutowa kaliber 16
- szlifowanie – czwarta ostatnia część pieśni godowej głuszca
- szpicak – młody samiec zwierzyny płowej o porożu w formie prostych tyk bez odnóg
- szydlarz – samiec u jeleniowatych o porożu bez odnóg
- sztucer – myśliwska broń kulowa z gwintowaną lufą

Ś

- ścinka – fragmenty sierści, odcięte od tuszy przez pocisk.
- ślepia – oczy drapieżników
- ślimy – rogi muflona
- świece – oczy żubra, zwierzyny płowej, kozicy, muflona i dzika

T

- tabakiera – zakończenie gwizdu, nos u dzika
- troki – rodzaj wielorzemykowych pęt, zazwyczaj skórzanych lub sznurkowych, służących do noszenia upolowanego ptactwa.
- trzeszcze – oczy zająca
- turzyca – sierść zająca i królika
- tusza – ciało upolowanej zwierzyny grubej
- tuszka – ciało upolowanej zwierzyny drobnej

U

- ubić – trafić, upolować
- unosić – przyzwyczaić ptaka łowczego do przebywania na ręce sokolnika

V

- varmint – rodzaj sztucera z nieco cięższą, masywniejszą lufą, bez muszki i szczerbinki.

W

- wachlarz – ogon koguta głuszca
- wadera – samica wilka
- wiatr – węż u psa myśliwskiego /dolny wiatr – charakterystyczny sposób pracy psa myśliwskiego, z głową przy ziemi /górnny wiatr – sposób pracy psa myśliwskiego, z głową uniesioną
- warchlak – młody dziczek w pierwszym roku życia
- wataha – stado dzików
- wieniec – poroże jelenia
- wietrznik – nos psa i zwierząt drapieżnych
- wnyk – pętla do łapania zwierzyny, zastawiana przez kłusownika
- wycinek – dzik samiec w trzecim – czwartym roku życia
- wykot – narodziny młodych u królika, zająca, sarny, kozicy i muflona
- wyprzedzenie – zakład jaki daje się celując i strzelając do poruszającego się zwierzęcia

Z

- zabawca – pies gończy, który nie mogąc odnaleźć tropu, głośni w jednym miejscu
- zestrzał – miejsce, w którym stało zwierzę w chwili przyjęcia kuli.
- zierniki – oczy ptaków
- złom – gałązka z drzewa iglastego wsadzana do pyska zwierząt ułożonych w pokocie

Ż

- żmurek – lis o kasztanowym kolorze futra